Na temelju članka 86. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.), ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

PRAVILNIK
O KRITERIJIMA ZA IZRICANJE PEDAGOŠKIH MJERA
(NN, broj 94/2015., 3/2017.)

Članak 1.

(1) Ovim pravilnikom propisuju se kriteriji za izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola.

(2) Svrha izricanja pedagoške mjere je da se njezinim izricanjem utječe na promjenu ponašanja učenika kojem je mjera izrečena te da bude poticaj na odgovorno i primjerno ponašanje drugim učenicima. Pedagoške mjere trebaju potaknuti učenike na preuzimanje odgovornosti i usvajanje pozitivnog odnosa prema školskim obvezama i okruženju.

(3) Izricanje pedagoških mjera temelji se na principima postupnosti, proporcionalnosti, pravednosti i pravodobnosti.

(4) Pedagoške mjere izriču se zbog povrede dužnosti, neispunjavanja obveza, nasilničkog ponašanja i drugih neprimjerenih ponašanja (u daljnjem tekstu: neprihvatljiva ponašanja).

(5) Pedagoške mjere za koje se utvrđuju kriteriji u:

a) osnovnoj školi su: opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu,

b) srednjoj školi su: opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.

(6) Pedagoške mjere izriču se prema težini neprihvatljivog ponašanja.

(7) Izrazi koji se koriste u ovome pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Članak 2.

(1) Kriteriji na temelju kojih se izriče pedagoška mjera trebaju biti takvi da potaknu učenika na odustajanje od neprihvatljivih oblika ponašanja i usvajanje prihvatljivih oblika ponašanja, u skladu s pravilima i kućnim redom škole.

(2) Na početku svake školske godine razrednik je obvezan na satu razrednika izvijestiti učenike, a na roditeljskome sastanku roditelje/zakonske zastupnike učenika (u daljnjem tekstu: roditelje) o odredbama ovoga pravilnika.

Članak 3.

(1) Neprihvatljiva ponašanja na temelju kojih se izriču pedagoške mjere iz članka 1. stavka 5. ovoga pravilnika podijeljena su ovisno o težini na: lakša, teža, teška i osobito teška.

(2) Lakšim neprihvatljivim ponašanjima iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

a) ometanje odgojno-obrazovnoga rada (npr. izazivanje nereda, stvaranje buke, pričanje nakon usmene opomene učitelja/nastavnika ili dovikivanje tijekom odgojno-obrazovnoga rada);

b) onečišćenje školskoga prostora i okoliša (npr. bacanje smeća izvan koševa za otpatke);

c) oštećivanje imovine u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad nanošenjem manje štete (npr. šaranje, urezivanje u namještaj);

d) nedopušteno korištenje informacijsko-komunikacijskih uređaja tijekom odgojno-obrazovnoga rada;

e) pomaganje ili poticanje ulaska neovlaštenih osoba u školski prostor;

f) poticanje drugih učenika na neprihvatljiva ponašanja;

g) uznemiravanje učenika ili radnika škole odnosno druge aktivnosti koje izazivaju nelagodu u drugih osoba, nakon što je učenik na to upozoren;

h) korištenje nedopuštenih izvora podataka u svrhu prepisivanja.

(3) Težim neprihvatljivim ponašanjima iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

a) ometanje odgojno-obrazovnoga rada na način da je onemogućeno njegovo daljnje izvođenje;

b) povreda dostojanstva druge osobe omalovažavanjem, vrijeđanjem ili širenjem neistina i glasina o drugome učeniku ili radniku škole;

c) unošenje ili konzumiranje psihoaktivnih sredstava u prostor škole ili na drugo mjesto gdje se održava odgojno-obrazovni rad;

d) dovođenje ili pomaganje prilikom dolaska neovlaštenim osobama koje su nanijele štetu osobama ili imovini u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
e) namjerno uništavanje imovine nanošenjem veće štete u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
f) prikrivanje nasilnih oblika ponašanja;
g) udaranje, sudjelovanje u tučnjavi i druga ponašanja koja mogu ugroziti sigurnost samog učenika ili druge osobe, ali bez težih posljedica;
h) korištenje ili zlouporaba podataka drugog učenika iz pedagoške dokumentacije;
i) klađenje ili kockanje u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
j) prisvajanje tuđe stvari.
(4) Teškim neprihvatljivim ponašanjima iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
a) izazivanje i poticanje nasilnog ponašanja (npr. prenošenje netočnih informacija koje su povod za nasilno ponašanje, skandiranje prije ili tijekom nasilnog ponašanja, snimanje događaja koji uključuje nasilno ponašanje i slična ponašanja);
b) nasilno ponašanje koje nije rezultiralo težim posljedicama;
c) krivotvorenje ispričnica ili ispitnih materijala;
d) neovlašteno korištenje tuđih podataka za pristup elektroničkim bazama podataka škole bez njihove izmjene;
e) krađa tuđe stvari;
f) poticanje grupnoga govora mržnje;
g) uništavanje službene dokumentacije škole;
h) prisila drugog učenika na neprihvatljivo ponašanje ili iznuda drugog učenika (npr. iznuđivanje novca);
i) unošenje oružja i opasnih predmeta u prostor škole ili drugdje gdje se održava odgojno-obrazovni rad.
(5) Osobito teškim neprihvatljivim ponašanjima iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
a) krivotvorenje pisane ili elektroničke službene dokumentacije škole;
b) objavljivanje materijala elektroničkim ili drugim putem, a koji za posljedicu imaju povredu ugleda, časti i dostojanstva druge osobe;
c) teška krađa odnosno krađa počinjena na opasan ili drzak način, obijanjem, provaljivanjem ili svladavanjem prepreka da se dođe do stvari;
d) ugrožavanje sigurnosti učenika ili radnika škole korištenjem oružja ili opasnih predmeta u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
e) nasilno ponašanje koje je rezultiralo teškim emocionalnim ili fizičkim posljedicama za drugu osobu.

Članak 4.

U Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (»Narodne novine«, broj 94/15.), članak 4. mijenja se i glasi:

»(1) Pedagoška mjera izriče se i zbog neopravdanih izostanaka s nastave.
(2) Izostanak s nastave, u slučaju pravodobnog zahtjeva roditelja, može odobriti: – učitelj/nastavnik za izostanak tijekom nastavnoga dana, – razrednik za izostanak do tri (pojedinačna ili uzastopna) radna dana, – ravnatelj za izostanak do sedam (uzastopnih) radnih dana, – učiteljsko/nastavničko vijeće za izostanak do petnaest (uzastopnih) radnih dana.
(3) Roditelj može, više puta godišnje, opravdati izostanak svoga djeteta u trajanju do tri radna dana, a za koje nije pravodobno podnesen zahtjev za odobrenjem sukladno stavku 2. ovoga članka.
(4) Opravdanost izostanka s nastave zbog zdravstvenih razloga u trajanju duljem od tri radna dana uzastopno dokazuje se liječničkom potvrdom.
(5) Izostanak učenika s nastave može se opravdati i odgovarajućom potvrdom nadležne institucije, ustanove ili druge nadležne fizičke ili pravne osobe (Ministarstvo unutarnjih poslova, sud, nadležni centar za socijalnu skrb, ustanova u koju je učenik uključen zbog pružanja pomoći ili dijagnostike, škola s umjetničkim programima, škola stranih jezika, učenički dom, sportski klub, kulturno-umjetničko društvo, kazalište u koje je učenik uključen, specijalistička ordinacija u kojoj je obavljen pregled ili dijagnostička pretraga i drugo), uključujući i e-potvrdu o narudžbi za pregled u zdravstvenoj ustanovi.

(6) Neopravdanim izostankom smatra se izostanak koji nije odobren ili opravdan sukladno odredbama stavka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka.
(7) Načini opravdavanja izostanaka učenika i primjereni rok javljanja o razlogu izostanka uređuju se statutom škole.«

Članak 5.

(1) U postupku izricanja pedagoških mjera učitelji/nastavnici, stručni suradnici i ravnatelj (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) dužni su voditi računa o dobi učenika, njegovoj psihofizičkoj razvijenosti i osobinama, ranijem ponašanju, okolnostima koje utječu na učenikov razvoj, okolnostima u kojima se neprihvatljivo ponašanje dogodilo te drugim okolnostima.
(2) Prije izricanja mjere učeniku se mora omogućiti savjetovanje s odgojno-obrazovnim radnikom te izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje odluke o opravdanosti izricanja pedagoške mjere. Roditelj mora biti informiran o neprihvatljivom ponašanju, načinu prikupljanja informacija, prikupljenim informacijama koje su važne za donošenje odluke o izricanju pedagoške mjere.
(3) Mjera se može izreći i bez izjašnjavanja učenika ako se učenik bez opravdanoga razloga ne odazove pozivu razrednika ili druge ovlaštene osobe.
(4) Mjera se može izreći i bez informiranja roditelja, što je propisano stavkom 2. ovoga članka, ako se roditelj ne odazove ni pisanom pozivu na razgovor.
(5) Pedagoška mjera opomene i ukora mora se izreći najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.
(6) Pedagoška mjera strogog ukora učeniku osnovne škole, odnosno opomene pred isključenje učeniku srednje škole, mora se izreći najkasnije u roku od 30 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.
(7) Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu učeniku osnovne škole, odnosno isključenja iz srednje škole, mora se izreći najkasnije u roku od 60 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.
(8) Pedagoška mjera mora se izreći u roku od 15 dana ako je učenik rješenjem ravnatelja privremeno udaljen iz odgojno-obrazovnog procesa. Vrijeme privremenog udaljavanja iz odgojno-obrazovnog procesa ne smatra se neopravdanim izostankom učenika.

Članak 6.

(1) Svako izricanje pedagoške mjere temelji se na bilješkama iz pedagoške dokumentacije i/ili službenim bilješkama stručnih suradnika i/ili ravnatelja, a ako je potrebno i na mišljenjima drugih nadležnih institucija.
(2) Prije izricanja pedagoške mjere odgojno-obrazovni radnici škole dužni su međusobno se konzultirati, kontaktirati roditelja učenika, a ako je potrebno mogu se konzultirati i sa školskim liječnikom, drugim stručnjakom ili nadležnim centrom za socijalnu skrb radi upoznavanja osobina i mogućnosti učenika te uklanjanja uzroka koji sprečavaju ili otežavaju njihov pravilan razvoj kako bi se ublažili rizični i pojačali zaštitni čimbenici u razvoju učenika.
(3) U obrazloženju pedagoške mjere navest će se mjesto, vrijeme i način na koji je došlo do neprihvatljivog ponašanja te posljedice koje su nastupile ili su mogle nastupiti. Obrazloženje mora sadržavati i podatke o prethodno poduzetim preventivnim mjerama te prijedloge za pružanje pomoći i potpore učeniku s ciljem otklanjanja uzroka neprihvatljivog ponašanja.

Članak 7.

(1) Pedagoška mjera opomene izriče se nakon drugog evidentiranog lakšeg neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 2. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 0,5% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.
(2) Pedagoška mjera ukora izriče se zbog težeg neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 3. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 1% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.
(3) Pedagoška mjera strogog ukora za učenika osnovne škole, odnosno opomena pred isključenje za učenika srednje škole, izriče se zbog teškog neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 4. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 1,5% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.
(4) Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu za učenika osnovne škole, odnosno isključenje iz škole za učenika srednje škole, izriče se zbog osobito teškog neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 5.

ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 2% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.

Članak 8.

(1) Učeniku kojemu je već izrečena pedagoška mjera iz članka 7. stavka 1. ili 2. ovoga pravilnika ponavlja se prethodno izrečena pedagoška mjera u slučaju neprihvatljivog ponašanja manje ili iste težine za koje mu još nije izrečena pedagoška mjera. Ista pedagoška mjera može se izreći najviše dva puta tijekom školske godine. U slučaju da se učenik ponovno neprihvatljivo ponaša, izriče se pedagoška mjera sljedeće težine.

(2) Učeniku kojemu je već izrečena jedna od pedagoških mjera iz članka 7. stavka 1. ili 2. ovoga pravilnika izriče se sljedeća teža mjera u slučaju ponavljanja neprihvatljivog ponašanja za koju mu je već izrečena pedagoška mjera.

(3) Učeniku kojemu je već izrečena pedagoška mjera iz članka 7. stavka 3. ovoga pravilnika izriče se pedagoška mjera iz članka 7. stavka 4. ovoga pravilnika u slučaju bilo kojega neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 4. ovoga pravilnika, odnosno dva neprihvatljiva ponašanja iz članka 3. stavka 2 i 3. ovoga pravilnika.

(4) Učeniku osnovne škole kojem je izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu, a koji se i dalje neprimjereno ponaša, može se, sukladno odredbama ovog pravilnika izreći pedagoška mjera izuzev mjere preseljenja u drugu školu.

Članak 9.

Škole su dužne uskladiti odredbe statuta s odredbama ovoga pravilnika u roku od 60 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 10.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-02/15-06/00087
Urbroj: 533-25-15-0008

Zagreb, 31. kolovoza 2015.

Ministar
prof. dr. sc. Vedran Mornar, v. r.